

Jutlus Nõos P, 20.01.13 kell 11.00, 2. pühapäev *post Epiphania*s

Lektsioonid: 2Kn 4:1–7; Rm 12:6–16

Pihikõne: Mk 2:17

Jutlus: Jh 2:1–11

Laulud: 274 (1–4); 264 (1–3, 4); 271 (1–4); 269 (1–4)

*Ja kolmandal päeval olid pulmad Galilea Kaanas ja Jeesuse ema oli seal. Ka Jeesus ja ta jüngrid olid kutsutud pulma. Aga kui veinist tuli puudus, ütles Jeesuse ema talle: „Neil ei ole enam veini.” Jeesus ütles talle: „Mis on sul minuga asja, naine? Minu tund ei ole veel tulnud.” Ta ema ütles teenritele: „Mida iganes tema teile ütleb, seda tehke!” Seal oli aga kuus kivianumat juutide puhastuskombe pärast, igaihte võis mahtuda vähemalt sada liitrit. Jeesus ütles neile: „Täitke anumad veega!” Ja nad täitsid need ääretasa. Ja ta ütles neile: „Ammutage nüüd ja viige pulmavanemale!” Ja nemad viisid. Aga kui pulmavanem maitstes vett, mis oli muutunud veiniks, ega teadnud, kust see on – teenrid aga, kes olid vee ammutanud, teadsid seda –, siis pulmavanem kutsus peigmehe ja ütles talle: „Igaüks paneb esmalt lauale hea veini, ja kui juba küllalt on joodud, lahjema; sina aga oled hoidnud hea veini praeguseni alles.” See tegu Galilea Kaanas oli esimene tunnustäht, millega Jeesus avaldas oma kirkust, nõnda et ta jüngrid jäid temasse uskuma.*

Evangelist ütleb siin lugejale, et imetegu, mille käigus Jeesus muutis Kaana pulmas juutide puhastuskombeks varutud vee veiniks, oli esimene tunnustäht, millega Jeesus avaldas oma kirkust („kirkus“ on uemas piiblitõlkes varem kasutatud sõna „auhiilgus“ jaoks, mis on eestikeelne tõlge kreeka sõnast *doxa*; see on üks Jumala ilmumise juurde kuuluvaid nähtusi, sellest räägib ka VT).

Aga milles see kirkus siis seisneb? Vaatlen tänases jutluses kahte võimalust sellele küsimusele vastata.

Meie kiriku vanas agendas, mida mina kasutan jumalateenistustel ja talitustel, on matustel kasutatavas palves sõnad: „Issand Jeesus Kristus! Sina elava Jumala Poeg, Sa Jumala Tall, kes maailma patud ära kannad, Sina oled meie Lunastaja! Sina ei ole tulnud maailma hukka mõistma, vaid et maailm Sinu läbi õndsaks saaks. Sina ei häbene meid oma vendadeks nimetada.“

Selles palves on koos Jeesuse maapealse tegevuse kaks aspekti: nimetaksin neid preesterlikuks ja vennalikuks aspektiks.

Preesterlik aspekt väljendub selles, et Jeesus Kristus kandis ära maailma patud. Preestri ülesanne on ju hoolitseda hea vahekorra eest inimeste ja Jumala vahel. Vanas Iisraelis ohverdasid preestrid Moosese käsu järgi Issandale erinevaid ande. Aga Hb 5–7 õpetab meile, et Jeesus oli ülempreester Melkisedeki korra järele (alus 1Ms 14:18 ja Ps 110:4), st et ta polnud mitte preestrisoost preester, vaid preestriameti oli talle andnud Jumal ise. Seetõttu oli Jeesuse preestritöö igavese iseloomuga – ta sai ise Jumala Pojana ohvriloomaks kõigi inimeste pattude eest.

Kaana pulma imeteos väljendub selline Jeesuse preesterlik aspekt küll sümbolisel kujul, kuid selles pole midagi imelikku, kuna Jh on täis sümbolset kõnet.

Kõigepealt pälvib meie tähelepanu tõre toon, millega Jeesus vastab oma emale: „Mis on sul minuga asja, naine? Minu tund ei ole veel tulnud.”

Milline tund? Eks ikka see tund, mil Jeesuse preesterlik missioon saab lõplikult avalikuks siis, kui Jeesus lüüakse Kolgatal risti, ta sureb ja tõuseb kolmandal päeval surnuist üles. Jeesusel oleks justkui vastumeelne näidata juba nüüd, täiesti igapäevases olukorras, kus inimesed lõbutsevad ja neil pole veini, et end veel rohkem purju juua, oma preesterlikku, Jumala Pojale iseloomulikku väge.

Ja siiski näitab Jeesus seda väge. Ainult et see saab arusaadavaks ainult valituile. Valitud on selles loos kindlasti Jeesuse ema. Samuti jüngrid, kelle kohta evangelist ütleb, et tänu sellele Jeesuse kirkust ilmutanud tunnustähele jäid nad temasse uskuma. Valitud on aga ka teenrid, kes teadsid, kust pärineb hea vein, mida pulmavanemale viidi.

Milles see preesterlik vägi siin siis seisneb? Selles, et vein viitab Kristuse verele, mille kohta Jeesus ütleb viimsel õhtusöömaajal jüngerile: „see on minu lepinguveri, mis valatakse paljude eest pattude andeksandmiseks!”

Sümboolsed selles loos on muidugi ka kuus 100-liitrist kivianumat, milles asuv vesi veiniks muutub. See vesi on ju samuti seotud lepinguga. Kuid vana lepinguga, sellega, mille sõlmis Jumal Iisraeli rahvaga Moosese käsuseaduse läbi. Mooseses seaduses on öeldud, et tuleb end rüvedusest puhastada. Jeesus aga näitab, et sellisest välispidisest puhastamisest pole kasu sisemisel puhastumisel. Sisemiseks puhastumiseks on tarvis Jumalat ennast, kes selle nimel ohverdab oma Poja vere. Nõnda saab vana leping Jeesuse imeteo kaudu uueks lepinguks. Vana Testament saab Uueks Testamendiks.

Jeesuse ema, jüngrid ja Kaana pulma teenrid mõistsid, et imeteo selles loos saatis korda Jeesus. Ja ehkki nad ei mõistnud tol hetkel arvatavasti Jeesuse imeteo sakramentaalset tähendust, oskasid nad sellest aru saada hiljem, kui Jeesuse kirkus oli ülestõusmises täielikult avaldunud.

Jumal teeb meie ümber imetegusid kogu aeg. Kuid neid oskab Jumalaga seostada vaid see, kes usub, et Jeesus on Issand. Mt 11:27: „Kõik on mu Isa andnud mulle, ja keegi muu ei tunne Poega kui vaid Isa, ega ükski tunne Isa kui vaid Poeg ja see, kellele Poeg seda iganes tahab ilmutada.“ Nõnda ilmneb armulauas Jeesuse kirkus vaid usklike jaoks. Uskmatute jaoks seevastu on armulaud tavaline suupiste veidral ajal ja veidras kohas.

Ent kõnelgem nüüd ka teisest aspektist Jeesuse maapealse tegevuses, mida ma nimetasin vennalikuks. Mõtlen selle all ei midagi muud kui armastust, millega Jeesus inimesi armastas. Meie kirjakohas väljendub see armastus üpris selgelt.

Kujutame ette, et Jeesus on just Johannese poolt Jordani jões ristitud ja ta on täiesti valmis oma preesterlikku missiooni alustama. Kuid teda kutsutakse koos oma jüngritega pulma. Võib-olla seetõttu, et Jeesuse jünger Naatanael oli pärit Galilea Kaanast ja Naatanaeli kutsuti pulma. Jeesus oleks võinud pulmakutsest loobuda, nagu oleks seda tõenäoliselt teinud Ristija Johannes. Kuid Jeesus võttis kutse vastu. See oli suur vastutulek ühelt Jumala poolt määratud preestrilt. Ta sõi ja jõi koos patustega, mida kõik inimesed ju on.

Edasi vihjab Jeesuse ema oma pojale täiesti ühemõtteliselt, et Jeesus peaks midagi ette võtma lõppenud veinivarude uuendamiseks. Jeesus esmalt näiliselt isegi pahandab sellise soovi peale: ta pole tulnud selleks maailma, et koos sõpradega rõõmsalt pidutseda. Kuid vaatamata sellele ta täidab ema palve.

See toob meelde ühe tähendamissõna Mt 21:28–31, mille Jeesus ise oma jüngritele jutustab. „Inimesel oli kaks poega ja ta astus esimese juurde, öeldes: „Poeg, mine täna tööle viinamäele!“ Kuid too kostis: „Ei taha!“, ent hiljem ta kahetses ja läks. Siis astus isa teise juurde, öeldes sedasama, ent too vastas: „Küll ma lähen, isand!“, kuid ei läinud. Kumb neist tegi isa tahtmist?“ Nad ütlesid: „Esimene.“

Vee veiniks muutmisel tegi Jeesus oma kaasinimeste tahtmist, ehkki oli alguses mõelnud, et ta ei taha seda teha. Ajend selliseks meelemuutuseks polnud muu kui armastus oma ligimeste vastu.

Need teod, mida veiniime puhul välja tõin, polnud mitte kuidagi vajalikud Jeesuse preestriliku missiooni täitmiseks, kuid olid vajalikud selleks, et inimesed kogeksid Jumala armuväge. Laulsime tänases jutluse laulus: „Ma kummardan Sind, Armuvägi, mis Jeesuses end ilmutand.“ Iga tegu, mida Jeesus enne oma preestriliku missiooni täitmist – ristisurma Kolgatal – maapeal tegi, oli tegelikult armastustegu inimlikus mõttes. Jeesus aitas, õpetas ja ravis inimesi. Ühtegi imetegu poleks tegelikult vaja olnud suurima imeteo kõrval, mille Jumal Jeesuse Kristuse ristisurmaga korda saatis. Kuid evangeeliumid räägivad meile paljudest Jeesuse imetegudest ja arvatavasti oli neid veelgi rohkem kui kirja on pandud.

Meenutan veel vaid üht. Kui Jh 11 jutustatakse sellest, kuidas Jeesus äratab surnuist Laatsaruse, siis on öeldud, et kui Jeesus kuulis, et Laatsarus on juba hauas, siis ta nuttis (s 35). Ja juudid ütlesid selle peale: „Vaata, kuidas ta teda armastas!“ Tõepoolest, Jeesus armastas Laatsarust niivõrd, et ta nuttis tema pärast ja äratas ta seejärel surnuist üles.

Nõnda siis on Jeesuses preesterlik vägi ja armuvägi. Mõlemad on meile, inimestele hädavajalikud. Ilma Kristuse ristisurmata poleks meil võimalust pääseda patu kütkeist tagasi Jumala juurde. Kuid ilma armuväeta, mille Jeesus meile on eeskujuna ja Püha Vaimu läbi pärandanud, ei suudaks me maa peal vastu pidada päevani, mil Kristus taas tuleb.

Või teisiti öeldes: Kristuse lunastustöös armastab Jumal meid, inimesi, enam kui me suudame

mõista. Jeesuse armastustöös aga armastab Jumal meid igapäevaselt, inimlikul kombel ja muudab meie maise elu elamisväärseks. Aamen.